

המקום & Talmud-online.nl

Parashat Mishpatim משפטים Febr 22- 2025 / 24 Sh'vat 5785.
Shemot (Exodus) 21:1-24:18

Mishpatim

De Parasha van deze week spreekt over wetten (Mitzvot) die HaShem aan Bnei-Yisrael leerde nadat hij hen de Tien Geboden had gegeven. De Torah schrijft Ve'ele ואלה (en deze zijn) we leren hiervan dat deze een aanvulling zijn op andere wetten. Het woord Mishpatim (מישפטים) betekent processen en vonnissen, en dit legt de basis voor de veroordeling voor dergelijke wetten in processen in een rechtbank. Het wortelwoord van Mishpatim (מישפטים) is Shaphat (שפט), wat betekent dat we worden geoordeeld zoals HaShem ons zal oordelen met dergelijke wetten in de Hemelse rechtbanken. De Torah schrijft plaats voor hen, om ons hieruit te leren dat deze wetten voor Bnei-Yisrael zullen worden geplaatst, zowel in dit leven als in het hiernamaals. In onze Parasha zijn er in totaal 53 Mitzvot die zich richten op de burgerlijke wetten. Het woord גן Gan (verwijzend naar Gan Eden) is 53 in numerieke waarde, zoals we geëerd zullen worden terwijl we HaShems wetten naleven.

De eerste wet van de Torah gaat over een Hebreeuwse slaaf; de vraag is waarom? Het leert ons dan ook dat we ons allereerst nederig moeten opstellen en van de Torah moeten leren zoals slaven die leren van hun meester, want tenslotte is HaShem onze meester. Alleen als iemand zich echt als "slaven" kan voelen zonder enige trots, kan hij de ware kennis bereiken. We werden uit de slavernij in Egypte gehaald door HaShems grote genade; om dus de ware vrijheid te bereiken, moeten we HaShem altijd dienen. We waren slaven en we hadden niets, zelfs geen stro om stenen te bouwen; toch verlieten we Egypte met enorme fortuinen, zowel fysiek als spiritueel. Wanneer we erkennen dat alles wat we als fysieke items hebben ons door HaShem is gegeven, zullen we begrijpen dat dit slechts tijdelijke bezittingen hier op aarde zijn, en we zullen worden beloond met ware vrijheid van "slavernij" van dit materialisme en van onze kwade neigingen.

Als ons wordt bevolen om Tzedakah (צדקה) te geven, schrijft HaShem Kach (קח), neem voor jou... en geef het aan de armen. Het woord zou feitelijk geven moeten zijn en niet nemen; want alles aan ons is gegeven door HaShem, en dus nemen we van Hem om aan anderen te door te geven. Het woord Kach heeft ook een

Www.ha-makom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

verborgen betekenis; want als we de letters verwisselen krijgen we het woord Chok (חֹק) wat een niet nader uitgelegde wet betekent. Dit leert ons dat Tzedakah niet alleen een goede daad is, maar het is ook een wet, en het zal ons helpen in onze Mishpatim, onze beproevingen.

Het tweede vers zegt: Als je een Hebreeuwse dienaar koopt, zal hij zes jaar dienen en in het zevende zal hij vrijuit gaan. De Zohar vertelt ons dat deze wetten verwijzen naar de reïncarnatie van iemands Neshamah נשמה (zijn ziel). Rabbi Shimon Bar Yochai de auteur van de Zohar, leert ons dan ook dat deze eerste wet een verborgen geheim is over hoe we onze Neshamah kunnen repareren en voor eens en altijd kunnen verlossen. We hebben zes kansen om deze vrijheid te bereiken en daardoor de zevende keer echt vrij te zijn. De zes jaar (werken als slaaf/dienaar) vertegenwoordigen de zes niveaus van verheffing van onze ziel. Onze ziel heeft de mogelijkheid om zes keer terug te komen om een Tikun תיקון (reparatie) te hebben en alleen na een succesvolle reparatie zullen we de ware hemel verdienen. Deze zes niveaus zijn: Chesed, Gevurah, Tiferet, Netzach, Hod en Yesod, waardoor het acroniem Yiten Cha'gah (יתן חגה) ontstaat, wat betekent dat HaShem de ziel haar feestdag, haar vrijheid zal geven.

Volgens de Kabbalah is alles tot de waarde van zes onderdeel van de natuur, omdat alles zich binnen het rijk van Noord, Zuid, Oost, West, Boven en Beneden bevindt. Zeven staat dan ook boven de natuur, omdat dit het rijk van de Shechinah (שכינה) is. Alles is tot zes beperkt door tijd en materialistische aspecten; alles daarboven is spiritueel, zoals de Shabbat.

In vers 21:3 zien we de term "Als hij alleen binnenkomt, zal hij alleen uitgaan" ("אם-בָּגַדוּ יָבֹא, בָּגַדוּ יֵצֵא"). De eerste letter van elk woord zal het woord Aviv (אֲבִיב) spellen, wat lente en vrijheid betekent. Het leert ons dat wanneer iemand ervoor kiest om zichzelf te verlossen van de Kwade Neiging, hij werkelijk vrij zal zijn. Het woord Aviv heeft ook twee delen; het woord Av (אָב) wat vader betekend en de letters Yud - Bet (יב), alles verwijzend naar HaShem als de Vader van de twaalf stammen die bekend staan als Bnei-Yisrael.

Het zevende jaar vertegenwoordigt onze ware vrijheid van slavernij. Wanneer iemand sterft, heeft zijn ziel zes kansen om een volledige Tikun te bereiken, en pas daarna kan iemand in de hemel (גן-עדן) blijven als een vrije ziel. Zodra iemands ziel zo'n verheffing bereikt, zal zijn Neshamah de vrijheid bereiken. In Parashat Ki-Tavo daartegen somt de Torah alle achtennegentig vloeken op waar HaShem Bnei-Yisrael voor waarschuwt; de laatste en meest verwoestende vloek is als slaaf verkocht te worden. Het volk van Israël heeft in het verleden vele malen geleden

Www.ha-makom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

onder zulke verwoestende slavernij en niet alleen maar door Egypte, ook door Rome, Griekenland, Perzië, Spanje, Rusland en Duitsland en anderen om er zomaar een paar te noemen. Pas na terugkeer naar HaShem en de Torah werd Bnei-Yisrael gered van slavernij. Het tweede vers zegt: In de zevende zal vrij uitgaan, zonder betaling ("ובשבעית יצא חינם"). Het woord "חינם" (zonder betaling), betekent naar mijn mening zonder aansprakelijkheid. De numerieke waarde van het woord chinam (חינם) is 98 en exact hetzelfde aantal vloeken wordt genoemd in Parashat Ki-Tavo. De ware vrijheid is dan ook wanneer we echt vrij zijn van deze achtennegentig vloeken. In dit vers merken we een extra woord op Yetze (יצא zal uitgaan), wat betekent dat HaShem je zal bevrijden en je ziel zal uit de slechte plaatsen gaan.

Het tweede vers leert ons ook een manier van leven. Wanneer iemand een slaaf koopt, is hij verplicht om deze slaaf te voorzien van al zijn behoeften; onderdak, voedsel, kleding, medische zorg, rust, etc. De meester koopt zichzelf misschien een slaaf, maar in werkelijkheid wordt hij er ook een. Dit klinkt wel raar maar denk jezelf maar eens in je moet deze slaaf van alles voorzien dat betekend hard werken waardoor je zelf tot slaaf wordt gemaakt. Je zou ook kunnen denken dat het geweldig zou zijn om een slaaf of een dienaar te zijn, dit omdat ze worden voorzien van alles wat zij (en hun familie) nodig hebben om te overleven. Het is dan ook ver van de waarheid zoals u waarschijnlijk wel begrijpt. Ook al wordt een slaaf voorzien van al zijn behoeften, volgens de wetten van de Torah, de belangrijkste behoefte waar elke ziel naar verlangt wordt niet vervuld; de vrijheid van keuze. Even een stukje terug in de Torah; toen Noach zijn zoon Cham vervloekte voor zijn zonden, vervloekte hij hem met dienstbaarheid aan zijn broers (slavernij); Noach begreep dat slaaf zijn in strijd is met alle regels van de natuur. Een slaaf kan worden voorzien van alle fysieke behoeften, maar echte vrijheid wordt niet geboden en zorgt ervoor dat iemand zich voor altijd een slaaf voelt.

Vervolgens rijst dan ook de volgende vraag, hoe komt het dat de Torah begint met de wetten van een Joodse slaaf (עֶבֶד עִבְרִי eved ivri) en niet met andere slaven? De Torah wil hiermee het Joodse volk leren dat ze altijd de nederige beginjaren moeten onthouden, omdat wij ook slaven waren in Egypte. Een Joodse meester moet zijn Joodse slaaf na zes jaar vrijlaten; deze periode verwijst naar zes dagen werken en rusten op de zevende, de Shabbat. Als de Joodse slaaf zijn meester erg mag en na zes jaar nog steeds slaaf wil blijven, moet de meester een gat in zijn oor prikken met een priem. Het woord voor het specifieke gereedschap dat wordt gebruikt om deze handeling uit te voeren, heet Martzea (מַרְצֵעַ), en de numerieke waarde hiervan is 400, wat de vierhonderd jaar ballingschap in Egypte en de slavernij symboliseert. De handeling van het prikken van een gat in het oor van

המקום & Talmud-online.nl

een slaaf wordt uitgevoerd bij de deurpost, waar de Mezoza (מזוזה) aanwezig is. De reden hiervoor dat het op het oor moet worden gedaan en niet op een ander lichaamsdeel is wel hierom; wij als slaven in Egypte hebben eerst naar HaShem geluisterd en dat doe je met je oor. We trokken uit onder de bescherming van HaShem. Het is dan ook zeker de moeite waard om hier te vermelden dat het woord Mezuzah twee verborgen woorden bevat; een combinatie van de woorden Miza VeZe (מזה וזה), wat betekent van deze kant en van de andere kant, verwijzend naar de bescherming binnen en buiten het huis.

In de Parasha worden de wetten en hun straffen duidelijk uiteengezet voor Bnei-Yisrael om misverstanden en het zogenaamde grijze gebied uit te sluiten, zoals in het eerste vers staat: dit zijn de wetten (verordeningen) die u voor hen zult stellen. Sommige van de ernstige zonden hebben ook zware straffen; bijvoorbeeld, de straf voor het doden van een persoon is de dood. De Torah gebruikt het woord Yeanesh (יענש zal gestraft worden), verwijzend naar de dood als het nemen van iemands Nefesh (ziel), aangezien beide woorden ook dezelfde numerieke waarde hebben van 430. In sommige gevallen, bij het overtreden van bepaalde wetten, is de straf zelfs Mot Yumat (twee keer sterven), wat zoveel betekent dat de straf de dood is in beide werelden, deze wereld en de wereld die komen gaat.

Wanneer er gesproken wordt over voorwaardelijke misdaden, gebruikt de Torah het woord Im (אם als) voor zonden die iemand misschien in de toekomst zou kunnen begaan en het woord Ki (כי), wordt gebruikt voor de onbedoelde ongelukken en acties die iemand in de toekomst zou kunnen begaan in de omgang met mensen. We moeten hieruit dan ook leren dat we fouten moeten vermijden omdat ze zonden kunnen veroorzaken.

HaShem waarschuwt de Bnei-Yisrael voor het mishandelen van bekeerlingen, weduwen en wezen. In de verzen 22:20-23 staat een interessante verborgen code. HaShem zei tegen Bnei-Yisrael bedenk dat je net als zij was toen je in Egypte was, en Hij waarschuwt hier als volgt, als de bekeerlingen, weduwen en wezen tot mij zullen roepen (net zoals jij deed) en ik hun geschreeuw zal horen, zal ik er zelf voor zorgen dat ik je straf. Vervolgens zien we de straf; en Ik maak je vrouwen weduwen en je kinderen wezen. Het woord dat in dit vers wordt gebruikt is Yitzak (יצעק zal roepen); de numerieke waarde is 270, net zoals het woord Ra (רע kwaad), om ons te leren dat zo'n daad in HaShems ogen als kwaad wordt beschouwd.

Volgens de drieënvijftig wetten belooft HaShem een verbazingwekkende profetie aan de Bnei-Yisrael met betrekking tot het Beloofde Land. De numerieke waarde

Www.ha-makom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl

Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

van het woord Gan (גן), zoals in Gan-Eden, is 53. HaShem belooft de Bnei-Yisrael dat wanneer ze aankomen in het land Israël, Hij zwermen horzels voor hen uit zal sturen. De Midrasj vertelt ons dat deze horzels gif in de ogen van de inwoners van het land zullen spuiten en dat ze zullen vluchten uit Bnei-Yisrael. HaShem zegt echter ook dat Hij hen niet snel en in één jaar zal laten vluchten. Dit alles omdat het land veel wilde beesten heeft en zij hun slachtoffers zullen zijn, en beetje bij beetje zal HaShem hen weggagen totdat uiteindelijk de Bnei-Yisrael het land bevolkt.

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe

ha-makom.eu